

EGY AKARATTAL AZ ÉN NEVEMBEN

Mt 18,19–20

ISTEN az embert társas lénynek teremtette. Az ember mindig vágyakozik arra – korától függetlenül –, hogy gondolatait megossza embertársával, és gondolatait értékeljék is. A kisgyermeknek jó, ha van testvére. De a gyermek is, akárhány testvére is legyen, igyekszik barátokat is szerezni csak azért, mert reméli, hogy idegen gyermektársak jobban figyelnek majd rá, és többre becsülik majd, mint saját testvérei.

Felnőtt korban a legközelebbi személy hitvestársunk lesz, akit szeretünk, és akivel legtitikosabb véleményünket vagy gondolatainkat is meg tudjuk osztani. És boldognak azt az embert lehet nevezni, aki egy egész életet le tud élni egy megértő és mindig, minden esetben hűséges hitvestárs mellett.

Idősebb korban elégedetten győzelemnek könyvelhetjük el, ha jellemünknek és őszinteségünknek köszönhetően barátokkal vagyunk körülveve, ahol már életbölcsességünket is tudjuk csillogtatni, így mutathatjuk meg, hogy tanultunk életünkéből.

Ellenben minden emberben van annyi önzés, valamint elfogult önértzet saját személye iránt, hogy félti saját igazságát másokkal szemben. Ebből következik magától értetődően az is, hogy az ember vitatkozó lény. Sokan vagyunk úgy véleményünkkel, hogy nehezen vagy éppenséggel sehogy sem engedünk mások igazának a miénkkel szemben. Az igazságért harcolni nagyon szép és nemes cselekedet. De konokságunkban csak nagyon ritkán tudjuk belátni, hogy a másik embertárs véleményében is létezhet igazság.

Ezek után képzeljük csak el, hogy Isten felé hányféle imádság is hangzik el titokban. Bizony, amilyen ellentétesek a vélemények és cselekedetek az emberek között, épp annyira különböznek a Teremtőnk felé elrebegett fohászok is. Az emberi érdekek és célok még az imákban is csak ütköznek.

Jézus látta azt, hogy tanítványai mindig figyelmesen hallgatják tanításait; mikor éppen gyógyított valahol, akkor csodálták hitét és ügyességét. De a Mester azt is észrevette mindig, hogy mikor tőle külön csoportosultak, akkor egymással mindig csak vitatkoztak.

Jézus egy új lelkiületű országot és az emberek között pedig szintén újszerű kapcsolatot akart létrehozni. Azonban azt is belátta, hogy ez csak akkor lehetséges, ha tanítványai és követői teljesen egy céllal és egy akarattal, egymással összefogva képesek majd küzdeni, alkotni, cselekedni vagy imádkozni. Ilyenkor Jézus keserűen gondolt tanítványai jövőjére is, amikor ő már, mint egységesítő tekintély, nem lehet közöttük.

Egyszer, amikor az elveszés félelme elfogta a Mestert, akkor mondta el ezt a szép és tanulságos figyelmeztetést. A Mester ezzel csak vigasztalni és erősíteni akarta egymással sokszor civakodó tanítványait. Először is azt kérte tőlük, hogy minden szent célban előbb értsenek egyet, és csak ezek után kérjék a mennyei Atya erősítő segítségét. E szép gondolat után következik Jézus eredeti és sajátosan emberi vigasztalása: akármikor az Ő nevében csak ketten vagy hárman együtt lesznek, és egy akarattal az ő céljaiért imádkoznak, akkor Ő mindig jelen lesz közöttük.

Szomorú és drámai az egyet nem értés és a széthúzás számtalan képsorozata történelmünkben. Kiábrándult tapasztalatokon alapul a cinikus közmondás is: Ha két magyar összetalálkozik, ott már rögtön három vagy négyféle vélemény alakul ki. A drámai széthúzások első képe már Szent István királyunkkal elkezdődik. Nem bízott unokatestvérében, Vazulban, hogy a keresztény államépítést folytatni fogja. Szent Istvánnak már meghalt egyetlen fia, Imre herceg, ezek után rokonát, Vazult csak azért vakította meg, hogy őt képtelenné tegye a trónralépésre. Ezek után a király unokaöccsét, velencei Pétert, vagy sógorát, a már kereszténnyé lett Aba Sámuelét rendelte utódának. A nagy király halála után csak feleslegesen folyt a magyarok vére a sok háborúskodásban. Mindkét trónjelölt elesett a harcokban, a főurak végül is csak a megvakított Vazul nagyobbik fiát, I. Endrét koronázták királlyá. Tulajdonképpen már korábban is egyet érthettek volna az ősi törvényben, hogy Árpád-utód lehet csak uralkodó az új hazát alapító magyarok felett.

Az Árpád-házi királyok között a legkalandosabb életű személyiség, Szent István királyunk után kétszáz évvel, II. Endre volt. Testvére, Imre király halálakor szabadult várbörtönéből, mivel állandóan zendülést szított testvére ellen. Alig jutott trónra, kisebbik fiát, Kálmánt Ukrajna királyává akarta tenni, ezért megtámadta az északkeleti részeket. Közben itthon, Magyarországon meggyilkolták feleségét, Gertrúdot. Endre rövid időn belül feleségül vett egy francia hercegnőt, csak azért, hogy a Jeruzsálem felé induló keresztes hadak vezetője lehessen, francia segítséggel. Felesleges csatározások után csak akkor térhetett haza, amikor nagyobbik fia, a későbbi IV. Béla elvette a bizánci császár lányát. Mikor Magyarország területére hazaért, pont fia, Béla vezette ellene a lázadókat, kik uralkodói hatalmának csorbítására kötelezték. Ebben pillanatnyilag egyetértettek a lázadók, így kellett II. Endre 1222-ben kiadja az Aranybullát, mely okirat a nemeseket mindenkorra feljogosította a meg nem felelő királlyal szembeni ellenszegülésre.

A következő képsor Nagy Lajos királyunk idejét mutatja, aki Lengyelország trónját is elfoglalhatta. Ebben az időben Nagy Lajos birodalmát „három tenger mosta”, azonban a király állandóan külföldön háborúzott, családja tekintélye érdekében, a litvánok elleni háborúban számtalan magyar esett el, közöttük az e földről származó Járai Péter lovászmester is. Hiába volt nagy király Lajos, halála után feleségét, Erzsébetet lázadók megölték, lányát, Máriát, csak annak férje, Luxemburg Zsigmond szabadíthatta ki egy német segítséggel. Egy másik lázadásban Zsigmondot is a siklósi várba zárták az ország

főnemesei, amíg el nem fogadta a Aranybullában lefektetett alattvalói jogokat.

1526-ban Mohácsnál feltehetően csak azért vesztett a magyar sereg, mert az erdélyi nemesi csapatok Zápolyai János vezetésével egyszerűen nem mentek el a csatába, mert közben békét kötöttek a törökkel, akik ennek fejében Zápolyai Jánost elismerték Magyarország királyának. Ha az erdélyiek ott lettek volna Mohácsnál, ma is bizonytalan, hogy a magyarok vesztettek-e volna?

Bizony, nehéz a másik véleményét is elfogadni, a másik embernek is igazat adni. De éppen Jézus kéri azt, hogy ne csak alkalmazkodásból csatlakozzunk a másik embertársához, hanem tudatos akarattal legyünk egy véleményen is vele. Figyeljük meg, hogy itt csupán csak egy embertársról van szó. Mennyire igaza van Jézusnak, az életharcban legközelebbi embertársunk a hitvestárs kell legyen. És nézzük meg az életet... A rengeteg válás csak azért történik, mert az egy fedél alatt élők között is felléphet a hűtlenség, a veszekedés, és a nézeteltérések sorozata. Mindez végül szakadáshoz vezet. A válófélben levő házastársak, ha még létezik bennük hit Isten felé, elképzelték, hogy amikor imádkoznak, nem közös célt kérnek Istentől.

Testvérek között is, idősebb korban gyakran fellép a nézetkülönbség, a súrlódások sokszor végzetesen elmélyülnek közöttük. Csak a gondviselő Isten láthat az ilyen ellenséges testvérek lelkébe, akiknek imádságuk is ellentétes iránnyal és indulattal száll Isten felé. Pedig Jézus célja az egy akarat a tervekben és az életkérdésekben való egyetértés volt.

Kétezer év távlatából, valljuk be őszintén, velünk sem járna jobban a Mester.

Jézus intelmének van egy óriási tanulsága nekünk ma, itt, kisebbségi létben élő erdélyi magyaroknak is. Lassan már kezdik közzétenni a márciusi népszámlálás megközelítő végeredményeit. 1990-től az volt a meggyőződésünk, hogy egymillió hétszázezernél többen vagyunk. Hideg zuhanyként ért bennünket a drámai valóság: a közzétett adatok szerint csupán csak egymillió négyszázharmincezen vallották magukat magyarnak országunkban. Több mint kétszázezer a fogyatkozás. Nagyrészt az elvándorlás vagy az étellel együtt járó beolvadás eredménye ez. Az ország lakossága is csökkent egy millióval.

Kolozs megyében 160 ezer helyett csupán 120 ezren vagyunk. Kolozsváron, ahol 1956-ig a város lakosságának több mint felét alkottuk, jelenleg a lakosság húsz százalékát sem érjük el. Hetvenhatezer helyett csupán ötvenkilencezren vallották magukat Kolozs várt.

Az ittmaradás, a szülőföldön való boldogulás kellene végső célunk legyen, de sok tehetséges magyar fiatal választja inkább Magyarországot, vagy Nyugatot a boldogságteremtéshez. A biztonságosabb jövő, az anyagi szilárdság, az eredményesebb pálya és a kecsgetőbb lehetőségek vonzzák kifelé fiatal magyar sorstársainkat.

Jézusnak is lenne figyelmeztetése, illetve kifogása ezekkel a fiatal magyarokkal szemben. Jézus figyelmeztetése azokról az Istentől kapott ajándékokról,

drágakincsekről szólna, melyek annyira szükségesek az életben. A szülőföldet őseink kapták, élettér és örökség gyanánt. A honvágy bármikor fájdalmat okozhat az ember tudatában. Az itthon hagyott szülők, barátok képe mindig sajogva fog kísérni. És akárhova megy az erdélyi magyar, mindenütt – még Magyarországon is – idegennek, bevándoroltnak fogják őt tekinteni.

Mi, itthon, maradottak csupán csak imádkozhatunk. De ha nem egyetértően, nem ugyanahhoz a jogokat és kötelességeket adományozó Istenhez fohászunk, akkor Isten is csak sajnálattal tekint ránk. Énekelhetjük sokszor, hogy „Ne hagyd elveszni Erdélyt, Istenünk!”, de Teremtőnk rögtön vissza is kérdez, illetve szemünkre hányja mulasztásunkat. Mert mi vagyunk azok, akik nem egyetértően, hanem igenis szétszakadozva imádkozunk és élünk.

Jézus minket is erősíteni akar. Milyen jó, hogy most itt, templomunkban összegyűlhettünk az Ő nevében, az Ő céljaiért imádkozni. Hiszen mindannyian vágyakozunk Isten országáért. De vajon a Miatyánk imáján kívül még előfordul-e, hogy ugyanazt kérjük? Nagyon ritkán.

Jézus ezért határozza meg, hogy elég csak ketten vagy hárman ugyanazokat az áldásokat kérnünk mennyei Atyánktól, aki meghallgat és teljesíti is azokat. Lélekben pedig Jézus, az örök ember, és az örök Mester is jelen lesz életünkben, és tanításával állandóan táplálni fogja minden szent és tőle származó közös célunkat. Ámen.

SZABÓ ZOLTÁN

MÓZES, A SIKER EMBERE*

2Móz 15,13

E nyár elejei napokban a világ figyelme a Távols-Kelet két országára irányul: Japán és Korea felé. Ezekben a napokban ugyanis ott zajlik az egész világot megmozgató sportesemény, a négyévenként megismétlődő labdarúgó-világbajnokság. Az esemény emberek százazreit készíti arra, hogy időt és pénzt nem kímélve átélői legyenek a küzdelmeknek, emberek millióit szögezi a televíziók képernyője elé, hogy szemtanúi legyenek a mérkőzéseknek, amelyek néhány hét leforgása alatt eldöntik, hogy ki a legjobb, ki a legerősebb, ki érdemli meg a legnagyobb elismerést, kié lesz a babékoszorú, kié a siker?

A siker, amiért a sportpályákon, a sport törvényei szerint, a sport szellemében és keretei között folyik a küzdelem, de amelyért tulajdonképpen az életben is mindig és minden területen folyt és folyik a küzdelem. Mert a

* Elhangzott a Kolozsvári Rádió magyar nyelvű adásában 2002. június 19-én.